

Маломобільні групи населення: хто це? І навіщо створювати для них доступність?

Деяких людей дратують або обурюють заходи з забезпечення доступності для маломобільних груп населення «пандус у під'їзді заважає вільно пройти по сходах або займає занадто багато місця, яке можна було б використати з більшою користю», «виконане пониження бордюрних каменів і тротуарів, які взимку можуть бути слизькими і небезпечними», «спеціальні паркувальні місця для осіб з інвалідністю, які майже завжди пустують» ...

Всі ці заходи передбачені законодавством України і є обов'язковим для виконання, однак більшість людей вважає, що «доступність» потрібна лише людям з інвалідністю, адже саме вони є маломобільною групою населення, що насправді не так, адже люди з інвалідністю - лише одна з категорій маломобільних груп.

Давайте з'ясуємо - хто ж ці маломобільні групи населення? І чи не відноситься ви до цієї групи?

Щоб краще зрозуміти хто такі маломобільні групи населення, розглянемо три їх основні спільні ознаки:

Труднощі при переміщенні

Обмеження мобільності або функціональні обмеження можуть бути пов'язані з фізичними особливостями людини - інвалідністю, дитячим чи літнім віком, а можуть бути пов'язані з тимчасовими станами - вагітність, стрес, хвороба, травма. Тобто можуть бути постійними (які не змінюватимуться з часом) або тимчасовими (наприклад, людина, яка захворіла через певний час одужає). Функціональні порушення, зокрема зору, слуху, опорно-рухового апарату, вимагають застосування допоміжних засобів що ускладнює пересування. Погане самопочуття, хворобливий стан, стрес призводить до того, що людина стає неуважною. Незручне взуття, високі та тонкі підбори також можуть бути причиною труднощів у переміщенні.

Необхідність соціальної підтримки

Маломобільні групи населення є вразливішими у порівнянні з іншими людьми, адже складнощі, які вони відчувають у зв'язку із своїм станом та незручним середовищем, дуже часто роблять їх залежними від допомоги або терпимості оточуючих. Так само, обмеження може бути викликане відсутністю досвіду або знання. Наприклад, турист в країні, в якій говорять іншою мовою або мають інші правила. Без сторонньої допомоги, якщо немає універсальних зрозумілих позначок,

людині буде важко навіть зорієнтуватися в місті чи скористатися громадським транспортом.

Підвищений ризик дискримінації

Часто в громадських місцях можна стати свідком нетерпимості до людей з ознаками маломобільності. Причинами цього переважно є непристосованість середовища. Наприклад, часто можна помітити роздратування викликане тим, що люди з обмеженою мобільністю затримують транспорт або створюють там незручності, хоча, при правильному плануванні, з врахуванням потреб всіх користувачів, а саме застосуванні принципів універсального дизайну, всі можуть почуватися комфортно.

Невдало сконструйовані приміщення, або предмети можуть створювати незручності для певних категорій і, тим самим, робити їх маломобільними. Так діти і люди з малою вагою часто не можуть самостійно скористатися ліфтом, адже їхньої ваги недостатньо для того, щоб ліфт почав рух. Або людям, які переміщуються за допомогою крісла колісного та дітям незручно звертатися до людей за високою реєстраційною стійкою.

БАР'ЄРИ, ЯКІ ЗАВАЖАЮТЬ МАЛОМОБІЛЬНИМ ЛЮДЯМ

Немає доступу до веб-сайтів

Не враховані особливості сприйняття людьми з різними порушеннями, в тому числі зору.

Складно орієнтуватись

Мало інформації, зрозумілих позначок, піктограм.

Неможливо отримати інформацію

Через порушення зору/слуху, відсутні субтитри, переклад жестовою мовою, написи шрифтом Брайля, аудіокоментарі тощо.

Незручне приміщення чи меблі

Не можуть вільно пересуватись та користуватись клієнти з дітьми, люди з нестандартними розмірами тіла і ті, хто користується візком або милицями.

Незрозуміла інформація

Складна мова, дрібний шрифт, невдало підібрані кольори, інше.

Ну і на сам кінець відповідно до офіційного визначення, яке міститься у Державних будівельних нормах України «Інклюзивність будівель і споруд» (2018), “маломобільні групи населення - це люди, що відчують труднощі при самостійному пересуванні, одержанні послуги, необхідної інформації або при орієнтуванні в просторі”.

До маломобільних груп населення належать:

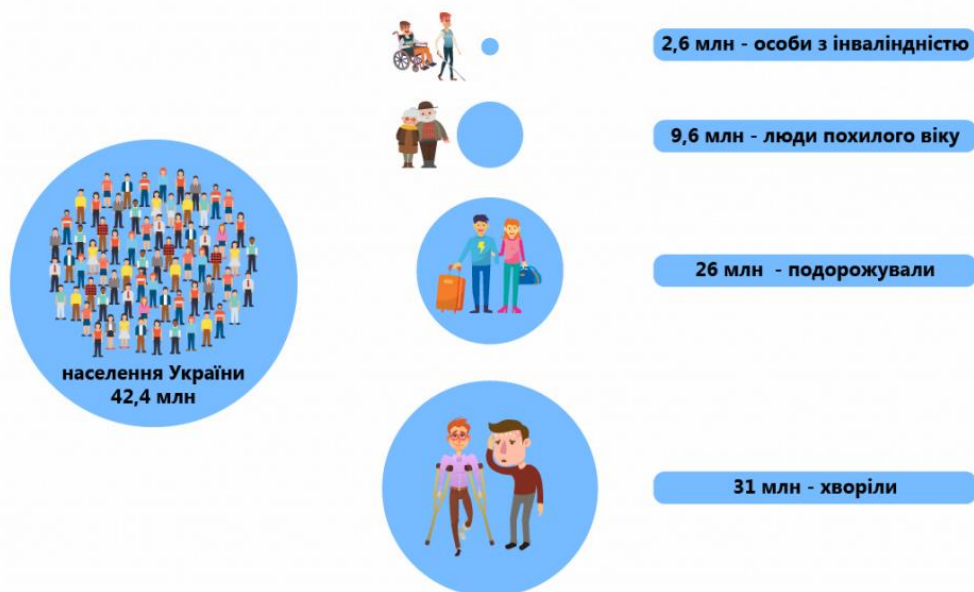
- вагітні жінки;
- діти до 7-ми років;
- особи, які супроводжують малолітніх дітей;
- люди поважного віку;
- люди з інвалідністю;
- люди з постійними та/або тимчасовими функціональними порушеннями (фізичними, сенсорними, психічними, розумовими);

- люди які отримали тимчасову травму або хворіють;
- люди з нестандартними розмірами тіла: значно більшою або меншою за середню масою тіла, низького чи зависокого зросту;
- люди, які протягом певного часу можуть бути неуважними (приміром під впливом стресу).

Під дану категорію підпадає доволі велика частка населення. За даними з різних джерел вона складає від 30 до 50% всього населення.

скільки таких людей?

Таким чином, кожен з нас в певні періоди життя був або може бути маломобільним, тому «доступність», а ще краще «універсальний дизайн» - це необхідність та зручність ДЛЯ ВСІХ.